

KARTA BEZPEČNOSTNÝCH ÚDAJOV

v súlade s nariadením REACH (1907/2006/ES, v znení 2015/830/EÚ)

Dátum revízie: 4 januára 2017**Pôvodný dátum vydania:** 6 januára 2009**SDS č.** 119B-17**ODDIEL 1: IDENTIFIKÁCIA LÁTKY/ZMESI A SPOLOČNOSTI/PODNIKU****1.1. Identifikátor produktu****Názov produktu:** 273 Čistič/odmasťovač elektromotorov (Hromadný)**Názov látky:** Tetrachlóretylén**Č. ES:** 204-825-9**Č. registrácie podľa nariadenia REACH:** Nie je k dispozícii**Č. CAS:** 127-18-4**1.2. Relevantné identifikované použitia látky alebo zmesi a použitia, ktoré sa neodporúčajú**

Odstraňuje masť, kaly, nečistoty z prevádzky motorov a elektrických systémov (alebo ich demontáže). Toto je čistiaci prostriedok na báze riedidla.

1.3. Údaje o dodávateľovi karty bezpečnostných údajov**Spoločnosť:**A.W. CHESTERTON COMPANY
860 Salem Street
Groveland, MA 01834-1507, USA
Tel. +1 978-469-6446 Fax: +1 978-469-6785
(Mon. - Pi. 08:30 - 17:00 EST)
Žiadosti o SDS: www.chesterton.com
Email (otázky o SDS): ProductMSDSs@chesterton.com
Email: customer.service@chesterton.com
EÚ: Chesterton International GmbH, Am Lenzenfleck 23,
D85737 Ismaning, Nemecko – Tel. +49-89-996-5460**Dodávateľ:****1.4. Núdzové telefónne číslo**24 hodín denne, 7 dní v týždni
Volajte Infotrac: +1 352 323 3500 (na účet volaného)Toxikologické informačné centrum
Limbová 5, 833 05 Bratislava, Slovensko
Tel.: +421 2 5477 4166, Fax: +421 2 5477 4605
<http://www.ntic.sk/>**ODDIEL 2: IDENTIFIKÁCIA NEBEZPEČNOSTI****2.1. Klasifikácia látky alebo zmesi****2.1.1. Klasifikácia podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 [CLP]**Skin Irrit. 2, H315
Skin Sens. 1, H317
Eye Irrit. 2, H319
STOT SE 3, H336
Carc. 2, H351
Aquatic Chronic 2, H411**2.1.2. Ďalšie informácie**

Úplné znenie výstražných upozornení sa uvádza v ODDIELY 2.2 a 16.

2.2. Prvky označovania**Označovanie podľa nariadenia (ES) č. 1272/2008 [CLP]****Výstražné piktogramy:****Výstražné slovo:**

Pozor

Výstražné upozornenia:	H315	Dráždi kožu.
	H317	Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
	H319	Spôsobuje vážne podráždenie očí.
	H336	Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.
	H351	Podозrenie, že spôsobuje rakovinu.
	H411	Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.
Bezpečnostné upozornenia:	P201	Pred použitím sa oboznámte s osobitnými pokynmi.
	P261	Zabráňte vdychovaniu pár.
	P273	Zabráňte uvoľneniu do životného prostredia.
	P280	Noste ochranné rukavice/ochranný odev/ochranné okuliare/ochranu tváre.
	P302/352	PRI KONTAKTE S POKOŽKOU: Umyte veľkým množstvom vody a mydla.
	P305/351/338	PO ZASIAHNUTÍ OČÍ: Niekoľko minút ich opatrne vyplachujte vodou. Ak používate kontaktné šošovky a ak je to možné, odstráňte ich. Pokračujte vo vyplachovaní.
	P308/313	Po expozícii alebo podozrení z nej: Vyhľadajte lekársku pomoc/starostlivosť.
	P362/364	Kontaminovaný odev vyzlečte a pred ďalším použitím vyperte.
	P391	Zobierajte uniknutý produkt.
	P403/233	Uchovávajte na dobre vetranom mieste. Nádobu uchovávajte tesne uzavretú.
Doplňkové informácie:	Č. ES 204-825-9	

2.3. Iná nebezpečnosť

Žiadny známy

ODDIEL 3: ZLOŽENIE/INFORMÁCIE O ZLOŽKÁCH

3.1. Látky

Nebezpečné zložky ¹	% hmot.	Č. CAS	Č. ES
Tetrachlóretylén	100	127-18-4	204-825-9

¹Klasifikované podľa 1272/2008/ES, REACH

ODDIEL 4: OPATRENIA PRVEJ POMOCI

4.1. Opis opatrení prvej pomoci

- Vdýchnutie:** Vyveďte na čerstvý vzduch. Ak nedýcha, použite umelé dýchanie. Nepodávajte adrenalín (epinefrín). Kontaktujte lekára.
- Kontakt s kožou:** Kontaminovaný odev vyzlečte. Umyte kožu mydlom a vodou. Ak podráždenie trvá, kontaktujte lekára.
- Kontakt s očami:** Vyplachujte oči najmenej 15 minút veľkými množstvami vody. Ak podráždenie trvá, kontaktujte lekára.
- Prehltnutie:** Nevyvolávajte vracanie. Ak je pri vedomí, podajte veľké množstvá vody na rozriedenie obsahu žalúdka. Okamžite kontaktujte lekára.

4.2. Najdôležitejšie príznaky a účinky, akútne aj oneskorené

Nadmerné vdychovanie výparov môže viesť k závratu, bolesti hlavy a iným účinkom na centrálny nervový systém a podráždiť oči a dýchací trakt. Dráždi kožu. Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu. Spôsobuje vážne podráždenie očí.

4.3. Údaj o akejkolvek potrebe okamžitej lekárskej starostlivosti a osobitného ošetrovania

Ošetrte podľa symptómov.

ODDIEL 5: PROTIPOŽIARNE OPATRENIA

5.1. Hasiace prostriedky

Vhodné hasiace prostriedky: Nie je horľavý. Použite hasiace prostriedky vhodné pre okolitý požiar.

Nevhodné hasiace prostriedky: Netýka sa

5.2. Osobitné ohrozenia vyplývajúce z látky alebo zo zmesi

Tepelný rozklad môže vytvárať chlorovodík a ďalšie toxické pary.

5.3. Rady pre požiarnikov

Exponované nádoby ochladte vodou. Odporúča sa, aby hasiči používali samostatný dýchací prístroj.

ODDIEL 6: OPATRENIA PRI NÁHODNOM UVOLNENÍ**6.1. Osobné bezpečnostné opatrenia, ochranné vybavenie a núdzové postupy**

Evakuujte oblasť. Umožnite dostatočnú ventiláciu. Uplatnite opatrenia pre kontrolu expozície a prostriedky osobnej ochrany podľa pokynov v sekcii 8.

6.2. Bezpečnostné opatrenia pre životné prostredie

Udržiavajte mimo kanalizácie, vodných zdrojov a vodných tokov.

6.3. Metódy a materiál na zabránenie šíreniu a vyčistenie

Obmedzte únik na malú oblasť. Posypte absorpčným materiálom (pieskom, pilinami, hlinou, atď.), odoberte a uložte do vhodnej nádoby pre likvidáciu.

6.4. Odkaz na iné oddiely

Pokyny na likvidáciu sú uvedené v odseku 13.

ODDIEL 7: ZAOBCHÁDZANIE A SKLADOVANIE**7.1. Bezpečnostné opatrenia na bezpečné zaobchádzanie**

Pary sú ťažšie ako vzduch a budú sa zhromažďovať v nízkych priestoroch. Keď sa nádoba nepoužíva, udržiavajte ju zavretú. V pracovnom priestore nejedzte, nepite ani nefajčite. Uplatnite opatrenia pre kontrolu expozície a prostriedky osobnej ochrany podľa pokynov v sekcii 8. Po manipulácii starostlivo omyte.

7.2. Podmienky na bezpečné skladovanie vrátane akejkoľvek nekompatibility

Uskladňujte v chladnom, suchom a dobre ventilovanom priestore. Nádobu uchovávajte tesne uzavretú.

7.3. Špecifické konečné použitie(-ia)

Žiadne špeciálne bezpečnostné opatrenia.

ODDIEL 8: KONTROLY EXPOZÍCIE/OSOBNÁ OCHRANA**8.1. Kontrolné parametre****Hodnoty expozičných limitov v pracovnom prostredí**

Zložky	ACGIH TLV	
	ppm	mg/m ³
Tetrachlóretylén	25	172
	STEL:	
	100	689

Odvodenej úrovne bez účinku (DNEL) podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006:**Pracovníci**

Nie je k dispozícii

Predpokladaná koncentrácia, pri ktorej nedochádza k žiadnym účinkom (PNEC) podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006:

Nie je k dispozícii

8.2. Kontroly expozície**8.2.1. Inžinierske opatrenia**

Používajte len na dobre vetranom mieste. Ak sú prekročené limity expozície, umožnite dostatočnú ventiláciu.

8.2.2. Individuálne ochranné opatrenia

Ochrana dýchacích ciest: Nie je zvyčajne potrebné. Ak je prekročený limit expozície, použite hadicový alebo samostatný dýchací prístroj (typ filtra EN A).

Ochranné rukavice: Použite rukavice z vitónu (Viton*) alebo z polyvinylalkoholu. *Registrovaná ochranná známka firmy DuPont.

Typ kontaktu	Materiál rukavíc	Hrúbka vrstvy	Prielomový čas*
Plné	Vitón	0,70 mm	> 480 min.
Postrekové	Nitrilová guma	0,40 mm	> 240 min.

*Stanovené podľa štandardu EN374.

Ochrana očí a tváre: Ochranné okuliare s bočnými krytmi.

Ďalšie informácie: Nepriepustné oblečenie podľa potreby na prevenciu kontaktu s kožou.

8.2.3. Kontroly environmentálnej expozície

Pozri časť 6 a 12.

ODDIEL 9: FYZIKÁLNE A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1. Informácie o základných fyzikálnych a chemických vlastnostiach

Fyzikálne skupenstvo	nízko viskózna kvapalina	zápach	riedidlový pach
Farba	číre	Prahová hodnota zápachu	žiadne údaje nie sú k dispozícii
Počiatkový bod varu	121°C	Tlak pár @ 20°C	14,2 mm Hg
Bod tavenia	netýka sa	% Aromatických látok podľa hmotnosti	neurčené
% Prchavých látok (podľa objemu)	100%	pH	netýka sa
Teplota vzplanutia	žiadny	Relatívna hustota	1,6 kg/l
Metóda	ASTM D56	Rozdeľovací koeficient: n-oktanol/voda	< 1
Viskozita	neurčené	Hustota pár (vzduch=1)	> 1
Teplota samovznietenia	neurčené	Rýchlosť odparovania (éter=1)	< 1
Teplota rozkladu	žiadne údaje nie sú k dispozícii	Rozpustnosť vo vode	zanedbateľné
Horné/dolné limity horľavosti alebo výbušnosti	žiadny	Oxidačné vlastnosti	Žiadny
Horľavosť (tuhá látka, plyn)	netýka sa	Výbušné vlastnosti	Žiadny

9.2. Iné informácie

Žiadny

ODDIEL 10: STABILITA A REAKTIVITA

10.1. Reaktivita

Pozri časť 10.3 a 10.5.

10.2. Chemická stabilita

Stabilný za normálnych podmienok.

10.3. Možnosť nebezpečných reakcií

Žiadne nebezpečné reakcie nie sú známe za podmienok normálneho použitia.

10.4. Podmienky, ktorým sa treba vyhnúť

Otvorený oheň, do červena rozpálené povrchy a stroje pre zváranie elektrickým oblúkom.

10.5. Nekompatibilné materiály

Bárium, lítium a silné oksidujúce prostriedky ako tekutý chlór a koncentrovaný kyslík.

10.6. Nebezpečné produkty rozkladu

Chlorovodík a iné toxické pary

ODDIEL 11: TOXIKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

11.1. Informácie o toxikologických účinkoch

Hlavné cesty expozície pri bežnom použití: Vdýchnutie, kontakt s kožou a očami. U personálu s akútnou a chronickou chorobou pečene, poruchami srdcového rytmu a neuritídou dochádza pri expozícii vo všeobecnosti k zhoršeniu stavu.

Akútna toxicita -	
Ústne:	LD50, krysa > 3000 mg/kg
Kožné:	Neodporúča sa dlhší kontakt s pokožkou, ktorý môže spôsobiť vstrebávanie sa škodlivých látok. LD50, králik > 10000 mg/kg
Vdýchnutie:	Nadmerné vdychovanie výparov môže viesť k závratu, boľeniu hlavy a iným účinkom na centrálny nervový systém a podráždiť oči a dýchací trakt. LC50, krysa, 4 h > 20 mg/l (výpar)
Poleptanie kože/ podráždenie kože:	Dráždi kožu. Tento produkt vyvolal podráždenie na koži kráľika (index primárneho podráždenia kože, Primary Skin Irritation Index = 5,7 - 5,9).
Vážne poškodenie očí/ podráždenie očí:	Spôsobuje vážne podráždenie očí.
Respiračná alebo kožná senzibilizácia:	Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu. Senzibilizuje kožu, myš: Senzibilizujúce.
Mutagenita zárodočných buniek:	Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.
Karcinogenita:	Tetrachlóretylén sa považuje za karcinogénny pre zvieratá podľa Národného toxikologického programu USA (National Toxicology Program, NTP) a Medzinárodnej agentúry pre výskum rakoviny (International Agency for Research on Cancer, IARC).
Reprodukčná toxicita:	Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.
STOT-jednorazová expozícia:	Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.
STOT-opakovaná expozícia:	Štúdie na zvieratách uvádzajú účinky na pečeň a obličky. Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.
Aspiračná nebezpečnosť:	Na základe dostupných údajov nie sú kritériá klasifikácie splnené.
Iné informácie:	Žiadny

ODDIEL 12: EKOLOGICKÉ INFORMÁCIE

Ekotoxikologické údaje neboli stanovené konkrétne pre tento produkt. Informácie uvedené nižšie sú založené na znalosti komponentov a ekotoxikológie podobných látok.

12.1. Toxicita

Materiál je stredne toxický pre vodné organizmy v akútnych situáciách. Môže spôsobiť dlhodobé škodlivé účinky vo vodnej zložke životného prostredia.

12.2. Perzistencia a degradovateľnosť

Biodegradácia môže nastať v anaeróbných podmienkach; v prostredí ovzdušia sa degradácia očakáva v priebehu dní až týždňov. OECD 301C (28 dní): 11%-ná biodegradabilita. Teoretická spotreba kyslíka (Theoretical Oxygen Demand, ThOD): 0,19 mg/mg.

12.3. Bioakumulačný potenciál

Nízky potenciál bioakumulácie (BKF: 49, merané; log Kow: 2,53, merané). Vzduch, konštanta Henryho zákona (H): 2110 Pa.m³/mol.

12.4. Mobilita v pôde

Očakáva sa vysoká mobilita v pôdach (Koc: 50-150).

12.5. Výsledky posúdenia PBT a vPvB

Na základe výsledkov tohto hodnotenia, táto látka nie je PBT alebo vPvB.

12.6. Iné nepriaznivé účinky

Žiadny známy

ODDIEL 13: OPATRENIA PRI ZNEŠKODŇOVANÍ

13.1. Metódy spracovania odpadu

Absorbovaný materiál spaľujte v schválenej spaľovni, alebo ho upravte na náležitý štandard úpravy. Spotrebované alebo nepoužitú riedidlo sa môže späť získať a regenerovať. Prečítajte si miestne, štátne a národné/federálne predpisy a postupujte v súlade s najprísnejšou požiadavkou. Tento produkt je klasifikovaný ako nebezpečný odpad podľa smernice 2008/98/ES.

ODDIEL 14: INFORMÁCIE O DOPRAVE

14.1. Číslo OSN

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO:	UN1897
TDG:	UN1897
US DOT:	UN1897

14.2. Správne expedičné označenie OSN

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: TETRACHLOROETHYLENE
 TDG: TETRACHLOROETHYLENE
 US DOT: TETRACHLOROETHYLENE

14.3. Trieda(-y) nebezpečnosti pre dopravu

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: 6.1
 TDG: 6.1
 US DOT: 6.1

14.4. Obalová skupina

ADR/RID/ADN/IMDG/ICAO: III
 TDG: III
 US DOT: III

14.5. Nebezpečnosť pre životné prostredie

MARINE POLLUTANT

14.6. Osobitné bezpečnostné opatrenia pre užívateľa

ŽIADNE OSOBITNÉ BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA PRE POUŽÍVATEĽA

14.7. Doprava hromadného nákladu podľa prílohy II k dohovoru MARPOL 73/78 a Kódexu IBC

NETÝKA SA

14.8. Iné informácie

US DOT: ERG NO.160

May be shipped as Limited Quantities in packaging having a rated capacity gross weight of 66 lb. or less and in inner packages not over 5 Liters (49 CFR 173.153(b,2))

Reportable Quantity: TETRACHLOROETHYLENE 100 lbs (45.4kg) per package.

IMDG: EmS. F-A, S-A

ADR: Classification code T1, Tunnel restriction code (E)

ODDIEL 15: REGULAČNÉ INFORMÁCIE

15.1. Nariadenia/právne predpisy špecifické pre látku alebo zmes v oblasti bezpečnosti, zdravia a životného prostredia

15.1.1. Nariadenia EÚ

Autorizácie podľa hlavy VII: Netýka sa

Obmedzenia podľa hlavy VIII: Žiadny

Ďalšie nariadenia EÚ: Smernica 94/33/ES o ochrane mladých ľudí pri práci. Smernica 92/85/EHS o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok.

15.1.2. Vnútroštátne predpisy

Národné uplatnenie smerníc ES uvedené v časti 15.1.1.

15.2. Hodnotenie chemickej bezpečnosti

Dodávateľ nevykonal žiadne hodnotenie chemickej bezpečnosti pre túto látku/zmes.

ODDIEL 16: INÉ INFORMÁCIE

Skratky a akronymy: ACGIH: Americká konferencia vládných priemyselných hygienikov
 ADN: Európska dohoda o medzinárodnej preprave nebezpečného tovaru po vnútrozemských vodných cestách
 ADR: Európska dohoda o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí
 ATE: Odhad akútnej toxicity
 BKF: Biokoncentračný faktor
 CLP: Nariadenie o klasifikácii, označovaní a balení (1272/2008/ES)
 GHS: Globálne harmonizovaný systém
 ICAO: Medzinárodná organizácia civilného letectva
 IMDG: Medzinárodný námorný kódex pre nebezpečný tovar
 LC50: Smrteľná koncentrácia pre 50 % skúšanej populácie
 LD50: Smrteľná dávka pre 50 % skúšanej populácie
 LOEL: Najnižšia hladina pozorovaného účinku
 n.d.: nie je k dispozícii
 NOAEL: Hladina bez pozorovaných nežiaducich účinkov
 NOEL: Hladina bez pozorovaných účinkov
 OECD: Organization for Economic Co-operation and Development (Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj)
 PBT: Perzistentná, bioakumulatívna a jedovatá látka
 (Q)SAR: Quantitative Structure-Activity Relationship (Kvantitatívny vzťah štruktúry a aktivity)
 REACH: Registrácia, hodnotenie, autorizácia a obmedzovanie chemikálií (1907/2006/ES)
 RID: Poriadok pre medzinárodnú železničnú prepravu nebezpečného tovaru
 SDS: Karta bezpečnostných údajov
 STEL: Krátkodobý expozičný limit
 STOT RE: Špecifická cieľová orgánová toxicita, opakovaná expozícia
 STOT SE: Špecifická cieľová orgánová toxicita, jednorazová expozícia
 TDG: Preprava nebezpečného tovaru (Kanada)
 TLV: Prahová limitná hodnota
 US DOT: Ministerstvo dopravy USA
 vPvB: veľmi perzistentná a veľmi bioakumulatívna látka
 Ďalšie skratky a akronymy možno vyhľadať na adrese www.wikipedia.org.

Kľúčové referencie z literatúry a zdroje údajov: Európska chemická agentúra (ECHA) – informácie o chemikáliách
 Klasifikačná a informačná databáza chemikálií (CCID)
 Národný inštitút pre technológiu a hodnotenie (NITE)
 Švédka chemická agentúra (KEMI)
 Toxikologická databáza Národnej medicínskej knižnice v USA (TOXNET)

Príslušné výstražné upozornenia: H315: Dráždi kožu.
 H317: Môže vyvolať alergickú kožnú reakciu.
 H319: Spôsobuje vážne podráždenie očí.
 H336: Môže spôsobiť ospalosť alebo závraty.
 H351: Podozrenie, že spôsobuje rakovinu.
 H411: Toxický pre vodné organizmy, s dlhodobými účinkami.

Názvy symbolov pre nebezpečenstvá: Výkričník, nebezpečnosť pre zdravie, životné prostredie

Zmeny SDS v tejto revízi: Sekcie 1.1, 1.3, 2.1, 2.2, 3, 4.2, 8.1, 11, 16.

Ďalšie informácie: Žiadny

Tieto informácie sa zakladajú výlučne na údajoch odovzdávaných dodávateľmi používaných materiálov a nie na zmesi samotnej. Neposkytuje sa žiadna záruka, ani výslovná ani predpokladaná, ohľadom vhodnosti produktu pre konkrétny účel používateľa. Používateľ si musí jeho vhodnosť stanoviť sám.